

Menaxhimi i Projekteve

LIGJERUES: BUTRINT **BATALLI**

Java VIII

Menaxhimi i Projekteve

Përmbajtja

Menaxhimi i Projekteve;

I

- ▶ **Menaxhimi i Konfliktit**
- ▶ Burimet e Konfliktit
- ▶ Konflikti dhe Cikli I Jetës së Projektit

II

- ▶ **Negocimi**
- ▶ Partneriteti dhe ndryshimi I qëllimit

Menaxhimi i Projekteve;

Menaxhimi i Konfliktit

Burimet e Konfliktit

Konflikti dhe Cikli I Jetës së Projektit

Negocimi

Gjetja e mundësive për përfitime të përbashkëta

Partneriteti, Charteringu dhe ndryshimi I qëllimit

Menaxhimi i Konfliktit

- ▶ Sipas disa studimeve, menaxherët shpenzojnë 20% të kohës së tyre duke u marrë me menaxhimin e konflikteve.

Çfarë është konflikti

- ▶ *Konflikti është proces i cili fillon nga momenti kur individi percepton se dikush tenton apo pengon për të realizuar një interes apo shqetësim kryesor. Këtu kemi dy elemente.*
- ▶ **Së pari**, konflikti nuk është një gjendje por një proces, pra është dinamik dhe ai evoluon.
- ▶ **Së dyti**, Konflikti ka natyrë perceptive. Perceptimi i të qenurit i pakënaqur nga ngjarja përcakton realitetin konkret në të cilin ai jeton.

Tipet kryesore të konfliktit

Tipet kryesore të konfliktit përmbledhen në tri kategori:

- ▶ Konflikti për Qëllim
- ▶ Konflikti Administrativ
- ▶ Konflikti ndërpersonal

Burimet e Konfliktit

Burimet e Konfliktit

Projekti ka mjaft burime potenciale për konflikt.

Disa nga burimet më të zakonshme të konfliktit janë:

- ▶ Konkurrenca për burime të pamjaftueshme
- ▶ Thyerja e normave të organizatës ose grupit
- ▶ Mosmarrëveshjet për qëllimet ose për arritjet e tyre
- ▶ Kërcënimet e individëve për sigurinë në punë,
- ▶ Paragjykimet.

Shkaqet organizative te konfliktit

Disa nga shkaqet më të zakonshme organizative të konfliktit janë:

- ▶ sistemet e shpërblimit,
- ▶ burimet e pamjaftueshme,
- ▶ pasiguria dhe diferencimi.

Burimet e Konfliktit – Shkaqet organizative te konfliktit

- ▶ **Sistemet e shpërblimit** janë procese konkurruese të krijuara në disa organizata, të cilat armiqësojnë një grup apo departament operacional kundrejt një tjetri. P.sh kur menaxheri funksional vlerësohet mbi bazën e performancës së vartësve të tij brenda departamentit ata hezitojnë të lejojnë punëtorët e tyre më të mirë të përfshihen në punët e një projekti afat gjatë.
- ▶ **Burimet e pamjaftueshme** janë një shkak natyral konflikti sepse individët dhe departamentet konkurrojnë për burimet që ata besojnë se janë të nevojshme për të kryer punët e tyre mirë.

Burimet e Konfliktit – Shkaqet organizative te konfliktit

- ▶ **Pasiguria** ndërmjet linjave të autoritetit kërkon përgjigjen e pyetjes “ kush është përgjegjësi”. P.sh. një anëtar i grupit të projektit nga departamenti i kërkim zhvillimit i cili ka marrë urdhër nga menaxheri i vet funksional, urdhër i cili kundërshton në mënyre të drejtpërdrejtë urdhërin e marrë nga menaxheri i projektit, ndjehet në dilemë nëse është e mundur të gjejë një vijë të mesme ndërmjet dy autoriteteve urdhëruese.
- ▶ **Diferencimi** reflekton faktin që departamente të ndryshme funksionale zhvillojnë kuadrin e tyre të cilësive, sistemit të vlerave dhe të menduarit të cilat mund të bien në konflikt me ato të departamenteve të tjera.

Burimet e Konfliktit – Konflikti ndërpersonal

- ▶ Atributet e gabuara
- ▶ Komunikimi i gabuar
- ▶ Ankesat personale dhe paragjykimet

Metodat për zgjidhjen e konfliktit

- ▶ Ndërmjetësimi në konflikt
- ▶ Arbitrimi i konfliktit
- ▶ Kontrolli i konfliktit
- ▶ Pranimi i konfliktit
- ▶ Eleminimi i konfliktit

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Të gjitha fazat e ciklit të jetës të projektit duket se karakterizohen nga konfliktet. Konfliktet ndahen në tre kategori kryesore të ndryshme :

- ▶ Grupet që punojnë në projekt mund të kenë qëllimet dhe parashikime të ndryshme.
- ▶ Ka një pasiguri të konsiderueshme mbi faktin se kush ka autoritetin për të marrë vendimet.
- ▶ Ekzistojnë konflikte ndërpersonale ndërmjet njerëzve të cilat janë palë interesi në projekt.

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

- ▶ Të dhënat e Thamhain dhe Wilemon tregojnë se këto lloj konfliktesh që lidhen me qëllimin ndodhin në të gjitha fazat e ciklit të jetës së projektit, ndonëse ato janë veçanërisht serioze në fazat e hershme. Tek *organizimet matricë, qendra e autoritetit është veçanërisht e paqartë.*

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Fazat e formimit të projektit

Fazat e formimit të projektit

Kalimi nga një gjendje gjysmë kaosi në një situatë relativisht të rregullt të fazës së ngritjes së projektit është e vështirë. Për të bërë këtë kalim duhet të përballohen katër probleme themelore.

- ▶ E para, objektivat teknike të projektit duhet të specifikohen në një shkallë që të lejojnë bërjen e një planifikimi të detajuar të fazës së ngritjes.
- ▶ E dyta, angazhimi i burimeve për projektin duhet të bëhet nga menaxherët e lartë dhe menaxherët funksional.

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Fazat e formimit të projektit

Fazat e formimit të projektit

- ▶ **E treta**, prioritetet e projektit në krahasim me prioritetet e projekteve të tjera të organizatës, duhet të përcaktohen dhe komunikohen.
- ▶ **E katërta**, struktura organizative e projektit duhet të përcaktohet deri në një farë mase e mjaftueshme për strukturën e zbërthimit të punës dhe grafikun e përgjegjësisë lineare.
- ▶ Tre prej katër problemeve themelore, duhet të zgjidhen pavarësisht nga çfarë forme organizimi zgjidhet për projektin.

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Faza e rritjes së projektit

Faza e rritjes së projektit

Konfliktet që ndodhin gjatë kësaj faze mbi “ prioritetet e projektit, afatet kohore dhe procedurat administrative” shfaqen në një formë më të shtrirë se në fazën e mëparshme. Me detajimin e planeve të projektit, konfliktet mbi problemet teknike ngrihen – përsëri konfliktet ndërmjet menaxherit të projektit dhe fushave funksionale tentojnë që të dominojnë.

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Faza kryesore e projektit

► Faza kryesore e projektit

Afati kohor përbën ende burimin kryesor të konfliktit në këtë fazë. Disa aktivitete po drejtohen me vështirësi dhe është vonë që të përfundojnë. Çdo detyrë që është e varur nga ky aktivitet i vonuar do të jetë gjithashtu e vonuar. Disa nga aktivitetet që vijojnë këto të fundit do të jenë mjaft me vonesë gjë që do të bëjë që i gjithë projekti të jetë me vonesë. *Ne i jemi referuar punës së menaxherit të projektit për menaxhimin e kompromiseve kohë- kosto- performancë.*

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Faza kryesore e projektit

► Faza kryesore e projektit

Mbajtja e afatit kohor të projektit përbën saktësisht një ushtrim të menaxhimit të kompromiseve, por duke shtuar koston e projektit apo duke ulur aftësitë teknike të projektit për të kursyer kohën janë kompromise që menaxheri i projektit nuk duhet ti ndërmarrë nëse nuk ka ndonjë alternativë që t'ja vlejë. Sikurse konfliktet për afatin kohor, konfliktet teknike janë të shpeshta dhe serioze gjatë fazës kryesore të projektit.

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Faza e mbylljes së projektit

► Faza e mbylljes së projektit

Sikurse në fazën kryesore, afati kohorë është burimi kryesor i konfliktit gjatë fazës së përfundimit. Nëse vonesa e afati kohorët ka ndodhur gjatë fazës kryesore, pasojat sigurisht do të ndjehen në fazën finale.

Konfliktet personale janë burimi i dytë i renditur i konfliktit gjatë kësaj periudhe.

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Faza e mbylljes së projektit

Faza e mbylljes së projektit

- ▶ Këto konflikte shkaktohen zakonisht nga presionet për të përfunduar projektin dhe nga padurimi natyral i individëve për lënien e projektit për të kaluar e për tu caktuar në një tjetër, ose kthimi në njësinë funksionale.
- ▶ Përfundimi është i thjeshtë. Konflikti përbën një karakteristikë të projekteve dhe menaxheri i projektit do të ndeshet në mënyrë konstante me konfliktin.

KONFLIKTI DHE CIKLI I JETËS SË PROJEKTIT

Faza e mbylljes së projektit

- ▶ **Faza e mbylljes së projektit**
- ▶ Aftësia për të reduktuar dhe zgjidhur konfliktin në mënyra që mbështesin arritje e qëllimeve të projektit është kërkesa kryesore për suksesin si menaxher projekti.
- ▶ Mjeti kryesor për të arritur zgjidhjen dhe reduktimin e konfliktit është negociimi dhe metoda për të përballuar konfliktin e vendosur në fazën e nisjes së projektit do të përcaktojë modelin për të gjithë projektin. Kështu stili i menaxhimit i adaptuar nga menaxheri i projektit është kritik.

Negocimi

Gjetja e mundësive për përfitime të përbashkëta
Partneriteti, Charteringu dhe ndryshimi i qëllimit

Negocimi

- ▶ Negocimi është procesi që nxjerr në pah aftësinë e menaxherit për të përdorur influencat e tij në mënyrë pozitive. Menaxheri i projektit përgjithësisht negocion për të patur më shumë para dhe kohë, sepse kështu mund të parandalojë ndërhyrjet ose ndryshimet e specifikimeve për produktin nga klienti, caktimin e personelit të specializuar nga departamentet funksionale, etj.

Negocimi përfaqëson nivelin më të lartë të artit të të influencuarit.

Negocimi

ÇËSHTJE QË DUHEN NJOHUR PËRPARA SE TË FILLOJË NEGOCIMI

Çdokush që do të hyjë në negociim duhet fillimisht të konsiderojë tri pyetje:

- ▶ 1. Sa fuqi kam?
- ▶ 2. Për sa kohë duhet t mbyllet negociimi?
- ▶ 3. A i besoj unë kundërshtarit tim?

Disa nga kërkesat dhe parimet e negocimit

- ▶ Konfliktet ndërmjet palëve në interes në projekt nuk janë armiqësore por ato janë anëtarë të një aleance me interesa të përbashkëta. ...Në gjuhën e negocimit kjo quhet zgjidhje “win –win “.
- ▶ Negocimi drejt kësaj zgjidhje është kryesore për zgjidhjen e konfliktit në menaxhimin e projektit. Këshilla më e zgjuar e dhëne nga libri më me influencë për negocimin (“Getting to yes”, nga Roger Fisher dhe William Ury) thotë se “**negocimi i ndershëm** është arti i arritjes së një marrëveshje me palën tjetër ndërkohë që ju ruani cilësitë etike dhe përfitimet reciproke”.

Fokusi tek interesat dhe jo tek pozicionet

Së pari

- ▶ p.sh. interesi madhor i një kompania që të mos falimentoj në vitet që vijnë, bënë qe negociatori të jetë i gatshëm të heq dorë nga një pjesë e fitimit me qëllim të një marrëdhënie afatgjatë angazhimi me kontraktorin. Kontraktori do të përfitojë duke paguar më pakë sesa vlera reale e punës (ky është pozicioni i juaj) ndërkohë që do të garantojë punë për 3 vite tjera për kompaninë (ky është interesi juaj).

Fokusi tek interesat dhe jo tek pozicionet

Së dyti

- ▶ nëse fokusohet tek pozicionet krijohet një bllokim i negociatave.

Duke u fokusuar tek interesat ne përdorim një mentalitet partneriteti që legjitimon interesat e të dyja palëve që të gjejë zgjidhje reciprokisht të kënaqshme.

Gjetja e opsioneve për fitime të përbashkëta

- ▶ Shumë herë menaxherët i vendosin vetes barrikada, të cilat vështirësojnë konsiderimin e opsioneve përfituese reciproke gjatë negocimit.
- ▶ Menaxherët mund të kenë gjykim të parakohshëm.
- ▶ Disa menaxherë janë në kërkim vetëm të një përgjigjeje të mirë.
- ▶ Menaxherët mbase supozojë që ka “ një zgjidhje të vetme”.
- ▶ Mendimi “ zgjidhja e problemeve të palës tjetër është problemi i tyre” është një barrierë tjetër.

Gjetja e opsioneve për fitime të përbashkëta

Disa nga alternativat për tu konsideruar, për tu gjetur zgjidhje me përfitime reciproke përfshijnë:

- ▶ “brainstorming” pozitiv dhe gjithë përfshirës,
- ▶ alternativat e zgjeruara për zgjidhjen e problemeve dhe
- ▶ identifikimi i interesave të përbashkëta.

Një qasje e zakonshme negociimi, e cila përdoret nga negociatorë me eksperiencë, është hedhja në tavolinë për diskutim e çështjeve periferike, për të cilat mund të arrihet lehtë një marrëveshje që me nisjen e negociatave, duke lënë çështjet thelbësore për një fazë të mëvonshme.

Domosdoshmëria e përdorimit të kriterëve objektive në negocim

- ▶ Të dhënat objektive dhe kriteret e tjera të matshme shpesh formojnë bazën më të mirë për negociata të kujdesshme. Kur firmat ose individët diskutojnë rreth kostos, çmimit, orëve të punës, etj.
- ▶ Ato përdorin koncepte dhe standarde objektive të vendosura nga të dyja palët, të cilat lejojnë një gabim minimal interpretimi.

Domosdoshmëria e përdorimit të kriterëve objektive në negocim

- ▶ Zhvillimi i procedurave dh standardeve të ndershme në negocim është parakusht për negociata të suksesshme. Pavarësisht se cilat janë standardet e përdorura si bazë për negocimin ato duhet të shqiptohen në terma të qartë, të cilët kanë kuptim të njëjtë për të dyja palët.
- ▶ Kur palët negociojnë, në bazë të të njëjtave standarde të përshtatshme ata eliminojnë në mënyrë efektive çdo mundësi për keqkuptim ose keqinterpretim.

Domosdoshmëria e përdorimit të kriterëve objektive në negocim

- ▶ Është e rëndësishme të kujtojmë se menaxhimi i konfliktit dhe negocimi janë sfidat më të mëdha të menaxherit të projektit.
- ▶ Krijimi i grupit dhe fillimi i procesit të zhvillimit të projektit formojnë bazat për një gamë të gjerë konfliktesh ndërmjet aktorëve të projektit.

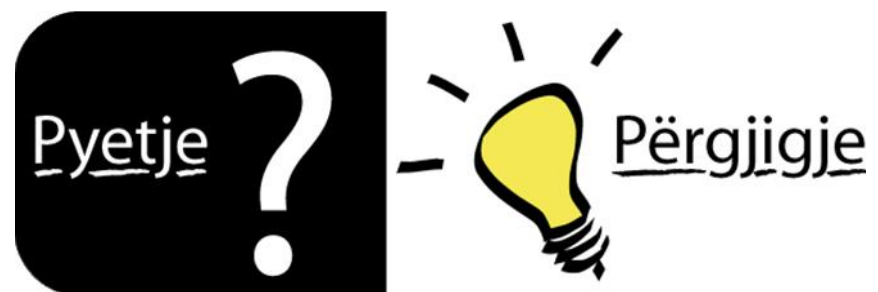

Domosdoshmëria e përdorimit të kriterëve objektive në negocim

- Këto konflikte janë të paevitueshme. Ato nuk duhet të trajtohen si pengesa apo si mundësi. Konflikti çon drejt rezultateve pozitive sepse fuqizon motivimin dhe angazhimin e anëtarëve të grupit dhe gjeneron energji për të përfunduar veprimtaritë e projektit. Sfidimi i konflikteve me mënyra të përshtatshme kërkon një aftësi specifike të menaxhimit të projektit. Aftësia e tij për të influencuar dhe përdorur negocimin në mënyrë efektive është një avantazh i madh në zhvillimin e grupit, pasi konflikti shërben jo për të shkatërruar projektin por për të rinovuar atë. Konflikti është i paevitueshëm por jo shkatërrues.

Përgatiti: Butrint BATALLI

Email: butrint@inovaconsulting.eu

butrint.batalli@universitetiaab.com